
OBSAH

5

I. OBJEVY	11
Nobelova cena za oxid dusnatý	12
Hormon otylosti	15
Američané umírají víc v prvním týdnu měsíce	17
Současná věda o návyku na drogy	19
Proč léky někdy nepůsobí, aneb	
o farmakogenomice	27
Bílkoviny jako trojští koně, aneb o buněčném	
flirtu	29
Šípové jedy po pěti letech	31
O tvorbě tepla, vrtění, roupech a tloustnutí	32
Tajná zbraň baktérií odhalena?	34
Trampoty s naší teplotou, aneb o tom,	
že je možno umřít na úpal	36
Domněnka červené královny v imunitní	
obraně organismu	40
Nová podoba vědy o stáří	42

Kolik můžeme vydat energie	50
Geny španělské chřipky dešifrovány	53
Červené krevní barvivo vede dvojí život	55
Jak vznikal a proměňoval se sex a k čemu je vlastně dobrý	58
Co přinesli tři králové do Betléma	67
II. BILANCOVÁNÍ	71
Britští lékaři bilancují a předpovídají	72
Sto let Aspirinu, aneb o vrbě, tužebníku a velikém byzنسu	91
O řeckých bozích v medicíně	93
III. HLEDÁNÍ	123
Jak se molekulární biologie uplatňuje v lékařství a začíná se týkat každého z nás	124
Prométheova játra aneb o regeneraci tkání	134
O cévách, Leonardovi da Vinci a našem zdraví	144
Zmenšují nám strázně života mozek?	149
Přenos signálů u živočichů, u člověka i mezi lidmi	155
O starostech s AIDS, rakovinou a žloutenkou	164
Jak učit starý lék novým trikům	169
Jak počasí a podnebí působí na naše zdraví	175
Budeme léky vdechovat?	180
Nové léky se budou navrhovat inteligentněji	182
Proč spavá nemoc stále nevymizela	187
Lékařský pohled na duši	189
IV. PROBLÉMY A STAROSTI MEDICÍNY	193
Medicínské starosti na konci století	194
Pacient raději nic neví? O stavu financí a lékařské péče ve světě	204
Dáte si vyšetřit genom?	214
O zdraví žen a o tom, že jejich srdce je těžko zlomit	219

Kdy smí lékař zkoumat tkáně našeho těla	224
Tuskegee - hřích americké »bílé« medicíny	225
Medicínské detektivky a bizarnosti	227
Lékařská věda v dobách válek a katastrof	230
Chaos, sebeorganizace a komplexnost v medicíně	239
O malomocenství, bídě a nemocných nemocnicích	247
O olympijských hrách v Atlantě ze zdravotnického hlediska	257
Tropická medicína - a my?	267
Proč infekce ještě nezmizely	277
Roh z nosorožce a jiné pohádky	282
Stres: geny, memy, sex a drogy...	284
V. PROBLÉMY SVĚTA A VĚDY	295
Reflexe Fóra 2000 z pohledu vědy	296
Doktor Faust a faktory i rizika moderní společnosti	306
O 150. výročí založení Americké asociace pro pokrok vědy, o velké asymetrii a třetí kultuře	315
Jak vědecká negramotnost škodí společnosti a o ochraně duševního vlastnictví na amerických univerzitách	324
O vědeckých úspěších medicíny, o tom, v čem by pro nás mohla být Brazílie poučná a co si američtí středoškolští studenti myslí o vědě	334
Při vstupu do příštího století životního prostředí nová sociální smlouva vědy?	343
Při příležitosti devadesátých narozenin Edwarda Tellera uvažujeme o vědě, morálce a hrozbě jaderného konfliktu.....	353
O dětech-bojovnících a co dětem pro příští tisíciletí chystá dětské lékařství	362

UNICEF, zdraví dětí, Talibán a IQ	371
Budou vědci mezi sebou bojovat?	380
Jaká je alternativa pro vědu	383
Tři problémy cesty do Evropské unie	392
Budem mít o Velikonocích samé jikrnáče?	397
Mezigenerační přenos násilnosti	399
VI. OHROŽENÍ VĚDOU?	403
Hrozí biologický terorismus i u nás?	404
Vynořující se hrozba bioterorismu a NATO	406
O krutém poučení z opuštěných rumunských dětí	416
O hospodářské reformě a zdravotním stavu obyvatel v Číně a poučení nejen pro Spojené státy	421
VII. MEDICÍNA 21. STOLETÍ	433
Medicína pro třetí tisíciletí	434
Medicína v minulých stoletích i v tom budoucím...	444
Jak budou lidé stonat v roce 2020?	471
Věda v roce 2050	480
Co můžeme čekat od postmoderní medicíny	489
Starosti Gro Harlem Brundtlandové, nové generální ředitelky Světové zdravotnické organizace	499
VIII. JAK ŽÍT	509
Karoši, nová nemoc v Japonsku a snad i jinde	510
Bylinkové čaje mohou ohrozit zdraví	512
Může se bakterie nakazit?	514
Solut nebo nesolut?	516
O mléce, dětech a škole, aneb máme pít mléko? ...	518
Čokoláda jako droga	520
O nutnosti mít úctu k duši dítěte	522

Co naše děti k Ježíšku dostaly, ale neviděly	527
Maturovali jste z matematiky a chcete jít na medicínu - gratulujeme!	529
248 SLOV O AUTORECH	533